

Caput I.

de Politia medica generatim agens.

§. I.

Politix medicæ definitio.

Scientia rempublicam medicam bene ordinandi administrandique Politia (πολιτεία, civitatis regimen) medica dicitur. Quidquid igitur ad rempublicam, respectu valetudinis civium secundæ tuendæ, ad versæque profligandæ, recte constituendam gubernandamque pertinet, illud hujus disciplinæ objectum proprium est. Cum & magnam fortunarum civitatis partem pecuaria constituat, hujusque usus in civium valetudinem influxum habeat jumentorum pecudum conservationem eadem hæc disciplina quodammodo respicit.

§. II.

Magistratus officium.

Leges in hunc finem collimantes rogare, easque casibus obviis applicare, ut in reliquis sic etiam hic, solius summi Magistratus est. Cum enim reipublicæ gubernacula

cula ipsi tradita sint; prudentissimis legibus civium actiones ita moderari, ut publica salus commodissime obtineatur, nec res publica, ob ejus culpam, detrimentum capiat, plane illius est Plato Libr. XVI. de regno, necesse, inquit, est, eam maxime ac solum rectam existimare rempublicam, in qua, qui magistratibus funguntur, re vera gubernare sciunt, & non tantum videntur; quatenus enim, scientia & justitia freti, ex deteriore meliorem, pro viribus, civitatem efficiunt, atque servant; eatenus, rem publicam rectam appellari, volumus. Cum præterea, eodem in Georgia teste, circa maximum hominis bonum, nimirum vitam ac sanitatem, Medicina versetur; hic maxima, si unquam, cura & vigilantia opus est. Vid. ill. Laur. Heisteri diss. de Principum cura circa sanitatem subditorum. Helmst. MDCCXXXVIII. & ill. Geor. Gottl. Richteri diss. de cura Magistratus circa valetudinem civium. Gœettingæ MDCLVIII. Cel. Geor. Philip. Michaëlis diss. de Principum ratione conservandi subditorum sanitatem. Marburgi MDCLXVIII.

§ III.

Sapientia pars est.

Sicuti Politia generalis, ita etiam hæc specialis, Sapientia pars est, adque ad curiam,

riam, quæ pluribus in locis, mutato nomine, Regimen Principale nunc dicitur, non autem ad forum, ubi secundum leges civiles, ecclesiasticas atque criminales, causæ illuc spectantes dirimuntur, pertinet: Ex quo, Juris Consultos, causarumque Patronos, nisi simul Sapientiæ Consulti sint, Politiam Medicam neque satis intelligere, neque hanc illis curæ cordique esse, sequitur.

Schol. Medicinæ Forensi a pluribus scriptoribus Politiam Medicam hactenus non satis adæquate admixtam esse, eam vero, tamquam disciplinam medico-philosophicam, circa res medicas publicas versantem, melius seorsim pertractari, censeo.

§. IV.

Medicorum circa illam officium.

In Politia medica tam legum salutarium rogatio, quam prudens earum ad casus singulos applicatio principiis physico-medice nititur; ne igitur a scopo aberretur, tam in legibus politico-medice rogandis, quam applicandis Medici, ut artis periti, audiendi sunt. Hi vero, ut arduum hoc religionisque plenissimum officium rite explete possint, non solum disciplinas philosophico-medice ad amissim calleant, ad omnia, quæ ad civium valetudinem secundam tuendam, adque ad adversam aver-

runcandam pertinent, attentissimi sint, de imminentibus ac præsentibus periculis vilitudinem utramque concernentibus ad Magistratum in tempore referant, salutaria illi consilia suppeditent, atque ab hoc rogati, ut viros prudentes ac probos decet, non ad hypothefes, sed secundum indubia principia physico-medica, experientias, experimenta ac rationem, omnia investigent, determinent atque diiudicent, & omnem culpam dolumque sollicitè fugientes, a veritate ne latum unguem quidem unquam recedendum esse, sibi persuasissimum habeant. vid. Cel. Fr. Bærneri diss. de Medico reipublicæ conservatore, legumque custode. Lips. MDCCLIV.

§. V.

Autorum Testimonia.

Politiam medicam hoc modo instituentem, tractandamque esse, non solum ipsa res loquitur, sed etiam viri prudentes usique periti satis testati sunt; quorum nonnullos citare, operæ pretium est. Testante Cel. Vinc. Carrario in tract. de Medico illiusque erga aegrum officio, Ravennæ MDLXXXI. edito, non in aegrotorum lectulis tantum Medicorum officium terminatur; sed etiam, in curiam prodeuntes, reipublicæ consiliis atque decretis suis li-

tant,

rant, & forum aliquando moderantur. Cel. Jo. Bohnius in libro de officio Medici duplici, Lips. MDCCIV. edito, parte II. c. I. Magistratus, inquit, Medicos consulere, horumque censuras in multis exposcere, tenetur; quibus adiuti demum de rebus dubiis sapienter atque integre judicant. In civitatem ejusque integritatem artis medicæ ambitus etiam immediate sese exerit. Medicorum prudentiæ æeris ac victus salubritatem Magistratus, civium saluti invigilans, committit. Cel. Jo. Ern. Hebenstreit in anthropologia forensi Lips. MDCCCLI. edita, sect. I. c. I. §. I. consilia, ait, a Medicis Magistratus exigunt; cum, quid reipublicæ causâ instituendum perficiendumque sit, illi ignorare haud debeant, & scire præsumantur.

Cap. II.

De constituendis regendisque personis medicinabilibus generatim agens.

§. VI.

Personarum medicinatium constitutio.

Finem rite adepturus, de mediis illi aptissimis ante omnia cogitet; ergo, ne reipublicæ personæ in utraque medicina eruditissimæ exercitatissimæque desint, indefessam maximamque Magistratus curam habeat.